Formaal at forlange *politiske**) Rettigheder. Foreningen har netop udtrykkelig udtalt, at den principielt holder sig borte fra alle politiske og kirkelige Anliggender. Med Hensyn dertil skrev „Münchener Stadtzeitung" for nylig om Kvindespørgsmaalet i Tyskland: „Kvindebevægelsen nu er *ikke* som den tidligere usunde saakaldte Emancipationsbevægelse, der havde sat sig Kvindens politiske Rettigheder til Formaal. Den gik nu kun ud paa *betingelsesvis* at skaffe Kvinder *Ret til Arbejde* o. s. v. o. s. v."

I Andragendet beder Kvinderne om, at der oprettes Pigegymnasier, og at der gives Kvinder Adgang til lægevidenskabelige Studeringer ved Universiteterne.

Saa beskeden ydmyg beder Kvinderne i det militaristiske Tyskland.

Anderledes fordringsfuld er Østerrigs Kvinder. Paa et stort Kvindemøde i Wien vedtoges enstemmig et Andragende, som fordrer lige Ret for Mænd og Kvinder. Det vil blive indbragt i den østerrigske Rigsdag af Pernerstorfer, Medlem af Rigsraadet. Andragendet slutter saaledes: „Det høje Raad anmodes om, at der foretages saadanne Forandringer i de bestaaende Administrations- og Forfatningslove, at der derved *for det første* gives det kvindelige Køn fri Undervisning i *Mellem-* og *Højskolerne*, og at der gives Kvinderne udvidet Adgang til Erhverv. At det *for det andet* tillades Kvinderne at deltage i *det politiske Foreningsliv*, og at de paagældende ved Lov udstedte Forbud ophæves; og at der *for det tredje* tilkendes alle voksne og myndige Statsborgere *almindelig* lige og direkte *Valgret* til Rigsraadet, uden Hensyn til *Skatteydelse, Stand og Køn*." —

„La ligue française pour le droit des femmes", hvis Formand er Kvindesagens gamle utrættelige Talsmand Léon Richer, Udgiver af Ugeskriftet „le droit des femmes", har henvendt sig til det franske Senat med et Andragende om: 1. at Kvinder kan benyttes som Vidner i offenlige Retshandlinger og 2. at de kan være Formyndere med samme Adkomst som Mænd.

I den franske Rigsdag har den deputerede fra Brest. Hr. de Gasté, for anden Gang forelagt Deputeretkamret et Forslag til Revision af den nuværende Forfatning, hvorved der gives Mænd og Kvinder lige Ret og lige Adgang til Lovgivningsmagten „Det er vist", siger Hr. de Gasté, „at Mændene, som indtil nu alene har lavet Lovene, ofte for lidt har taget Hensyn til Kvindernes Interesser, og saaledes vil det blive ved, saalænge Mændene alene laver Lovene. Saalænge Kvinderne ikke har Ret til at vælge til Deputeretkamret og Senatet saaledes som Mændene, og heller ikke selv kan deltage deri som Deputerede eller som Senatorer, saalænge er Republikens Valgsprog: „Frihed, Lighed og Broderskab" langt fra at være Sandhed!"

Fru Maria Martin skriver i Anledning heraf i La Citoyenne: Det er ikke ofte, at vi høre et Sprog saa klart og tillige saa retfærdigt. De aandrige Mænd af vort Samfund forstaar saa godt, at den eneste Garanti for vore Rettigheder er Valgretten, og at Kvinderne, saalænge den er berøvet dem, aldrig vil opnaa andet end den Smule Retfærdighed, som det behager Mændene at tilstaa dem. Dette véd ogsaa Mændene saa godt, de som selv anser det som den værste Fordømmelse at miste sine Rettigheder som Borgere.

De tror, at der er Strid mellem Mændenes og Kvindernes Interesser. De tror, at Samfundets højre Arm maa føle sig bedre tilpas naar dets venstre Arm lider. De har den besynderlige Mening, at naar Moderen, Hustruen, Søsteren, Datteren saares i sin Værdighed, krænkes i sine Interesser, at da Sønnen, Ægtemanden, Broderen, Faderen, har Fordel af alt det, som hun mister.

Den deputerede fra Brest er ikke af den Mening, han tror, idet han forlanger Lighed og Retfærdighed for Kvinden, at det vil bidrage til hele Menneskehedens Fremgang. Han tror, at vort Samfund vilde blive bedre, at selv Mændene vilde blive lykkeligere. Han har forstaaet, at den hædrede Moder, den ligestillede Hustru, den beskyttede unge Pige, vilde blive en Modvægt mod Fordærvelsen og medvirke til hele Verdens Fremgang. Naar Kvinden deler saavel Arbejder som Glæder med Manden, raadspørges i de offenlige Sager som i de private, da opfyldes Filosofernes Drøm, og det alene kan Lighed tilvejebringe.

Og hvad har Manden kunnet udrette uden vor Medvirkning? Hvad har han opnaaet i de mange Aarhundreder, han har regeret helt alene? Har han kunnet sætte Voldgift i Krigens Sted? — Nej. Har han forstaaet ved en retfærdig Fordeling af Indtægterne at lindre den sørgelige Elendighed, hvortil vor Arbejderklasse er naaet? — Nej Har han kunnet forhindre Borgerkrigen, dette vederstyggelige Udbrud af de undertryktes Lidelser? — Nej. Har han kunnet beskytte den unge Pige for Fordærvelse? — Nej. Har han kunnet forhindre denne overordenlige Dødelighed i den spæde Alder? — Nej.

Har han paa virksom Maade hæmmet Forbrydelsen? Har han givet os tilstrækkelig Beskyttelse paa vore Gader? Har han kunnet formindske Drukkenskaben? Har han med Klogskab og Retfærdighed anvendt de store Summer, som aarlig gives til det offenliges Hjælp?

Og saaledes vil det vedblive, indtil Manden har lært at indse, at han *intet* kan uden Kvindens Medhjælp. Hendes Deltagelse i Magten er ligesaa nødvendig for Fremskridtet i Staten, som den er uundværlig for Familiens Lykke.

Se det er den Sag, Hr. de Gasté har gjort sig til Talsmand for. Endnu maa han lide samme Skæbne som enhver der gaar i Spidsen for en Fremskridtssag, men den Dag skal komme, — og vi tror den er nær; ti Sandheden breder sig mere og mere, og lader den brutale Magt vige Plads for Intelligensen — den Dag skal komme, da hans Navn vil blive hædret og hans Minde æret som en Mands, der havde Bevidstheden om sin Grundsætnings Storhed, der har haft Mod til at udtale den, og som holdt ud til det sidste. *M. B.*

*) Alle Udhævelserne findes i Andragenderne.

Svar til Jensine!

Herregud, Frøken Jensine, hvordan læser De dog? Det var jo slet ikke Optrinet i Auerbachs Kælder — at der stod omvendt, var selvfølgelig en Fejlskrivning, en af den Slags, som kan forekomme selv i de bedste Blade, for selv om Deres Snedkersvend ikke selv vidste det uden at „slaa op", saa er det dog alligevel sandt, hvad han sagde, at det er noget som Gud og Hvermand véd, noget som selv Kvinderne véd, som man har læst de Hundrede Gange, og som det slet ikke er til at tage fejl af, men vel til at *skrive* fejl — naa, det var aldeles ikke Optrinet i Auerbachs Kælder, som der ikke kunde forstaas ved Opførelsen — De er bestemt en Strik og har slet ikke set Stykket — men det var Heksekøkkenet, hvor Faust atter bliver ung, der savnedes, og det var det naturligvis, De skulde have faaet Deres drilske Snedkersvend til at læse for Dem. „Man merkt die Absicht und wird verstimmt" lille Frøken, det var saamænd ikke Forstaaelse, De vilde, men De har nok lært af Kæresten at blive drilsk og vilde vort stakkels Kvindeblad til Livs, og saa siger De oven i Købet, De længes efter det! —

Og det lykkedes Dem at finde endnu en Bommert — den med den cirkulerende Massedeputation; at Deres lille kloge Hoved nu ikke kunde begribe, at derved forstaas en Deputation med Cirkulærer, der underskrives af Omegnens Beboere. Udtrykket er brugt i det tydske Blad, som har bragt Meddelelsen, og har tydske Læsere kunnet forstaa Udtrykket, som for Resten er meget godt, maa vel danske Læsere ogsaa kunne det.

Dernæst skrives videre: „Forleden stod der, at det var helt indlysende, at en Arbejdsdag paa 8 Timer vilde blive til stor Velsignelse for alle. Det kunde jeg godt lide, nu slipper jeg sjældent under ti, tolv eller mere. Men naar jeg bliver gift — min Kæreste er Snedkersvend — saa bliver det ikke ved det, siger Tante; hun mener, at det vilde blive den bare Daarlighed, hvis Arbejdernes Hustruer ikke vilde bestille noget de 16 Timer i Døgnet." —

Vi frygter, Jensine er af samme Mening som mange Mennesker, at de, der forlanger 8 Timers Arbejdsdag mener, at i Resten af Dagen skal der drives og dovnes, hvorimod Meningen er, at faar Arbejderen først 8 Timers Fritid, vil han netop anvende den til Selvudvikling og Forøgelse af sine Kundskaber.

At de gode Husmødre baade af Arbejderstanden og Middelstandsklassen arbejder og atter arbejder, saa at sige baade Nat og Dag, hænger imidlertid sammen med en hel anden Sag, nemlig med Kvindernes Mangel paa Tænksomhed og Forstaaelse af at være økonomisk med deres Tid.

Saaledes har jeg hørt unge Husmødre, der har rost sig af at spare 10 Øre af deres Husholdningspenge ved selv at gaa til Stranden efter Fisk, — men de beregnede ikke, at de derved havde spilt 2 Arbejdstimer i Hjemmet.

Det er ikke Antallet af Arbejdstimer i det huslige, der karakteriserer den dygtige Husmoder. Intet er uhyggeligere end et Hjem, hvor Husmoderen uafbrudt vasker og gør rent uden nogen Sinde at være færdig. —

Da vi efter Jensines Skrivelse formoder, at hun er ung, meget ung, tager hun ikke ilde op at vi giver hende det gode Raad, naar hun bliver gift:

„Arbejd flittigt og ihærdigt, naar De